

شماره فایل: ۴۰۸۱۵

خرید مستقیم فایل word این پایان نامه و دانلود فوری

دانلود فایل های پایان نامه نزدیک به این موضوع

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی شخصیت

موضوع

بررسی میزان رضایت زناشویی و ویژگی های شخصیتی دو گروه از زنان که قبل از ۱۷ سالگی و بعد از ۲۵ سالگی در استان کردستان ازدواج کرده اند

چکیده:

در پژوهش حاضر رابطه ی بین هر یک از پنج عامل بزرگ شخصیت^۱ و سن ازدواج زنانی که قبل از ۱۷ سالگی و بعد از ۲۵ سالگی ازدواج کرده اند، با میزان رضایت زناشویی^۲ این افراد مورد بررسی قرار گرفته است.

جامعه ی آماری شامل زنانی بود که قبل از ۱۷ سالگی و بعد از ۲۵ سالگی در استان کردستان ازدواج کرده اند. پس از آنکه از طریق نمونه گیری خوشه ای سه شهرستان (بانه، سقز و سنندج) در استان

^۱- the big five personality traits

^۲- marital satisfaction

کردستان انتخاب گردید، به طور تصادفی مناطقی از شهرستان ها انتخاب گردیدند و به مراکز بهداشت این مناطق مراجعه شد و از طریق روش تصادفی پرسشنامه NEO-FF-I و پرسشنامه ENRICH به ترتیب برای گردآوری اطلاعات مربوط به ویژگی های شخصیت^۱ و رضایت زناشویی در اختیار افراد شرکت کننده قرار داده شد.

در این پژوهش جهت تجزیه و تحلیل داده ها از شاخصهای آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد)، برای تحلیل فرضیه اصلی از روش تحلیل واریانس چند متغیره (MANOVA) و برای تحلیل فرضیه های فرعی از روش تحلیل همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره استفاده شده است.

نتایج نشان داد ضرایب بتای متغیر روان رنجورخویی اولین پیش بین کننده قوی رضایت زناشویی در این پژوهش می باشد. بعد از روان رنجورخویی، گشودگی به تجارب و برون گرایی پیش بین کننده های بعدی به حساب می آیند.

واژه های کلیدی: ویژگی های شخصیت، رضایت زناشویی، زنان مزدوج پایین ۱۷ سال و بالای ۲۵ سال

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات تحقیق.....	۱
۱-۱- مقدمه:	۲
۱-۲- بیان مساله:	۳
۱-۳- اهمیت و ضرورت پژوهش:	۵
۱-۴- هدف های تحقیق :	۷

³⁻ personality traits

۱-۵- فرضیه ها:.....۷

۱-۶- متغیرها :.....۸

Error! Bookmark not defined...... فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه ی پژوهش

۲- مبانی نظری مربوط به متغیرهای پژوهشی:.....**Error! Bookmark not defined.**

۱-۲- رویکردهای مختلف به مطالعه شخصیت:.....**Error! Bookmark not defined.**

۱-۱-۲- رویکرد روانکاوی:.....**Error! Bookmark not defined.**

۲-۲- رویکرد نوروانکاوی:.....**Error! Bookmark not defined.**

۱-۲-۲- آلفرد آدلر:.....**Error! Bookmark not defined.**

۲-۲-۲- کارل یونگ:.....**Error! Bookmark not defined.**

۳-۲- رویکرد انسانگرایی:.....**Error! Bookmark not defined.**

۱-۳-۲- آبراهام مزلو:.....**Error! Bookmark not defined.**

۲-۳-۲- کارل راجرز:.....**Error! Bookmark not defined.**

۴-۲- رویکرد شناختی:.....**Error! Bookmark not defined.**

۵-۲- نظریه های عاملی شخصیت:.....**Error! Bookmark not defined.**

۶-۲- دیدگاه صفات:.....**Error! Bookmark not defined.**

۷-۲- مدل های مبتنی بر تحلیل عوامل.....**Error! Bookmark not defined.**

۸-۲- تاریخچه مدل های مبتنی بر تحلیل عوامل:.....**Error! Bookmark not defined.**

۱-۸-۲- گوردن آلپورت:.....**Error! Bookmark not defined.**

۲-۸-۲- آیزنک:.....**Error! Bookmark not defined.**

Error! Bookmark not defined..... : ۳-۸-۲ ریموند کتل

Error! Bookmark not defined..... ۴-۸-۲ گیلفورد

Error! Bookmark not defined..... ۹-۲ مدل‌های پنج عاملی شخصیت

Error! Bookmark not defined..... ۱۰-۲ الگوی نظری فرضی برای پنج عامل اصلی

Error! Bookmark not defined..... ۱۱-۲ عوامل تاثیر گذار در پیدایش پنج عامل بزرگ

Error! Bookmark not .. ۱۲-۲ ابعاد و مولفه‌های تست شخصیتی پنج عاملی کاستا و مک گری

defined.

Error! Bookmark not defined..... (N) ۱-۱۲-۲ روان آزرده خویی

Error! Bookmark not defined..... (N) ۲-۱۲-۲ مولفه‌های روان آزرده خویی

Error! Bookmark not defined..... (E) ۳-۱۲-۲ مولفه‌های برونگرایی

Error! Bookmark not defined..... (O) ۴-۱۲-۲ پذیرا بودن

Error! Bookmark not defined..... (O) ۵-۱۲-۲ مولفه‌های پذیرا بودن

Error! Bookmark not defined..... (A) ۶-۱۲-۲ مولفه‌های سازگاری

Error! Bookmark not defined..... (C) ۷-۱۲-۲ مسئولیت پذیری

Error! Bookmark not defined..... ۸-۱۲-۲ مولفه‌های مسئولیت پذیری:

Error! Bookmark not defined..... ۱۳-۲ محدودیت‌های و نقاط قوت پنج عامل:

Error! Bookmark not defined..... ۱۴-۲ رضایت زناشویی

Error! Bookmark not defined..... ۱۵-۲ نظریه‌های مربوط به رضایتمندی زناشویی

Error! Bookmark not defined..... ۱۶-۲ نظریه‌های طبقه بندی ازدواج‌های بادوام

Error! Bookmark not defined...... ۱۷-۲- نظریه مدل اجتماعی نای

Error! Bookmark not defined...... ۱۸-۲- نظریه چرخه پاداش زندگی زناشویی:

Error! Bookmark not defined...... ۱۹-۲- نظریه عقلانی - هیجانی آلیس

Error! Bookmark not defined...... ۲۰-۲- عوامل و مولفه‌های رضایت زناشویی

Error! Bookmark not defined...... ۲۱-۲- عوامل فرهنگی، اجتماعی و تربیتی

Error! Bookmark not defined...... ۲۲-۲- پیشینه پژوهش:

Error! Bookmark not defined...... فصل سوم: روش تحقیق

Error! Bookmark not defined...... ۱-۳- طرح پژوهش:

Error! Bookmark not defined...... ۲-۳- جامعه آماری

Error! Bookmark not defined...... ۳-۳- روش نمونه‌گیری و تعداد نمونه:

Error! Bookmark not defined...... ۴-۳- ابزار تحقیق:

Error! Bookmark not defined...... ۵-۳- فرآیند اجرای پژوهش:

Error! Bookmark not defined...... ۶-۳- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها:

Error! Bookmark not defined...... فصل چهارم: یافته‌های تحقیق

Error! Bookmark not defined...... ۱-۴- یافته‌های پژوهش

Error! Bookmark not defined...... ۱-۱-۴- یافته‌های توصیفی

Error! Bookmark not defined...... ۲-۱-۴- یافته‌های مربوط به فرضیه‌ها

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری Error! Bookmark not defined.

۵-۱- بحث و نتیجه گیری : Error! Bookmark not defined.

۵-۲- محدودیت های تحقیق: Error! Bookmark not defined.

۵-۳- پیشنهادها: Error! Bookmark not defined.

منابع فارسی: Error! Bookmark not defined.

منابع لاتین: Error! Bookmark not defined.

Abstract..... Error! Bookmark not defined.

فصل اول

کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه:

انسان موجودی اجتماعی است و وجود دو عنصر زن و مرد در زندگی مشترک، از ابتدا در جوامع بشری دیده شده است. خانواده، اولین پایگاه اجتماعی شدن افراد است. شخصیت انسان بیشتر در سالهای اولیه زندگی شکل می گیرد. در این سالها افراد تحت تأثیر خانواده قرار دارند (گلدنبرگ و گلدنبرگ^۱، ۱۹۹۶؛ واریس^۲، ۱۹۹۷؛ کار^۳، ۲۰۰۰؛ دائی^۴، ۲۰۰۵، ترجمه فرح بخش، ۱۳۸۵).

زن در نقش همسر، توان ایجاد خانه ای گرم و با محبت را دارا است و مرد به عنوان شوهر، پایه های روابط اجتماعی و اقتصادی خانه را مستحکم نگه می دارد. تمام این موارد زمانی امکان پذیر است که زن و شوهر، دارای سلامت روان و آسایش خیال باشند (نظری، ۱۳۸۵).

سلامت خانواده و سلامت اجتماع لازم و ملزوم یکدیگرند. پس برای داشتن جامعه ای سالم، باید به سلامت نخستین واحد اجتماع، یعنی سلامت خانواده اهمیت داد. خانواده به عنوان یک گروه کوچک در دهه ۵۰ مورد توجه روانشناسان واقع شد و برخی خانواده را کانون توجه خود قرار دادند و براین عقیده شدند که ریشه تمام مشکلات روانی، خانواده است (ابراهیم زاده، ۱۳۸۷).

وجود رابطه شخصی صمیمانه، نقش بسیار مهمی در زندگی بیشتر افراد بازی می کند. در واقع چگونگی و دوام این روابط از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است و به نوعی سلامت روان و بهزیستی افراد جامعه را تحت تأثیر قرار می دهد (می یر^۵، ۱۹۹۵، به نقل از واتسون^۶ و همکاران، ۲۰۰۵).

¹⁻ Goldenberg & Goldenberg

²⁻ Varise

³⁻ Carr

⁴⁻ Daeey

⁵⁻ Mayer

⁶⁻ Watson

۱-۲- بیان مساله:

زناشویی ازدواج دو شخصیت است، با حفظ استقلال نسبی طرفین برای همکاری متقابل، نه نابودی یکی به نفع دیگری. در مورد عواملی که سطح رضایت و پایداری روابط زوجین را تحت تأثیر قرار می دهند بر دو مورد بیشتر تأکید شده است: عوامل بین فردی و عوامل درون فردی. در بررسی عوامل درون فردی که یکی از اهداف این پژوهش است، فرض بر این است که رفتار هر یک از زوجین به میزان زیادی تحت تأثیر صفات شخصیت، قرار می گیرد (واتسون و همکاران، ۲۰۰۵).

شخصیت هدف نهایی همه بررسی های مربوط به انسان است، چرا که شناخت انسان و نحوه ی تربیت وی را می توان جزء مهمترین سوالاتی دانست که در طی قرون کلیه رشته های انسانی به دنبال پاسخگویی به آن بوده اند (شولتز و شولتز^۱، ۲۰۰۵، ترجمه سید محمدی، ۱۳۸۷).

رویکرد صفات به شخصیت کاری که چند دهه قبل توسط آلپورت^۲ و کتل^۳ آغاز شده، امروزه برای مطالعه شخصیت مهم است. روانشناسان به این نتیجه رسیده اند که در پژوهش های جدید، شخصیت عمدتاً بر پایه صفات قرار دارد (رایکمن^۴، ۲۰۰۸، ترجمه فیروزبخت، ۱۳۸۷).

هر یک از همسران با پیشینه تحولی و سبک شخصیتی و ترکیب عوامل زیست شناختی، محیطی و تجربی گوناگون به زندگی مشترک قدم می گذارند. یافته های پژوهشی نشان می دهند که عوامل و ابعاد شخصیتی و متغیرهای تقویتی مثل سن، تحصیلات یا سابقه جدایی در گذشته، کیفیت رابطه زناشویی را پیش بینی می کنند (بنتلر و نیوکامپ^۵، ۲۰۰۵).

سالهاست به این واقعیت اشاره می شود، ازدواج هایی مناسب تر است که طرفین در زمینه های مختلف مانند عاداتها، سلیقه ها، موقعیت اقتصادی- اجتماعی و ویژگی های شخصیتی مشابهت داشته

¹- Schultz & Schultz

²- Allport

³- Cattell

⁴- Ryckman

⁵- Bentler & Newcomb

باشند. گفته اند که: عشق تنها به چشمان یکدیگر خیره شدن نیست، بلکه با هم به بیرون و به جهتی معین نگاه کردن است (هاریس^۱، ۲۰۰۶).

مسأله ازدواج و زناشویی از جمله مسائل مهم و اساسی حیات بشر و نیاز فوق العاده جامعه بشری در طول تاریخ بوده است. از این رو، با اهتمام خانواده به عنوان یکی از نهادهای مهم جامعه، هرگونه تغییر و تحول در جامعه بطبع باعث تغییراتی در این نهاد به طور مستقیم خواهد بود. بدین خاطر است که امروزه با تغییرات به وجود آمده در سطح جامعه نظاره گر پیدایش پدیده ای در نهاد خانواده هستیم که بدان افزایش سن ازدواج می گویند و به موازات ازدواج در سن پایین در جامعه در حال بوجود آمدن است. اما هنوز ازدواج هایی هم است که در سنین پائین رخ می دهند که بیشتر در جوامع سنتی و شهرهای کوچک رخ می دهند که این مسایل در شهرهای سنتی و کوچک همچنان مشکلاتی به بار می آورند و باعث تزلزل بنیاد خانواده میشوند و پیامدهای بعدی را به بار می آورند (جعفری مژدهی، ۱۳۸۵).

با توجه به آنچه گفته شد در این پژوهش پس از انجام یک سری تحقیقات اولیه تصمیم گرفته شد مکان این تحقیق استان کردستان انتخاب شود، به دلیل وجود عدم توسعه یافتگی مناسب و وجود عقاید و تعصبات سنتی و سختگیرانه که در برخی موارد هم دارای اشکالاتی هستند.

همچنین به این دلیل در این پژوهش پایه ی سنی ۱۷ و ۲۵ سالگی انتخاب شد چون دو مقطع زمانی متفاوت را در بر داشت (نوجوانی و جوانی). علاوه بر وجود تفاوت در میزان سن، احتمال وجود تفاوت در سطح تحصیلات، شغل، درآمد، جایگاه اجتماعی و... را هم در برداشت که می توانست این عوامل بر روی احساسات درونی و میزان رضایت زناشویی تاثیر داشته باشد.

^۱- Hariss

هدف از این تحقیق در مجموع پاسخگویی به این مسائل است که آیا ویژگیهای شخصیتی بر میزان رضایت زناشویی تاثیر گذار می باشد؟ آیا سن ازدواج بر میزان رضایت زناشویی تاثیر گذار می باشد؟

۱-۳- اهمیت و ضرورت پژوهش:

گرچه در کشور ما به دلیل اعتقادات مذهبی و بافت خاص فرهنگی و ارزشهای اخلاقی شایع و حاکم، شدت مشکلات خانوادگی به اندازه برخی کشورهای دیگر نیست؛ با این وجود، بروز مشکلات و نارضایتی های مختلف در این حیطه را نمی توان مورد اغماض قرار داد. با توجه به سطح سواد جامعه، اکثر خانواده ها و زوج هایی که با هم ازدواج می کنند به ویژگی های شخصیتی یکدیگر به اندازه ی کافی آشنایی ندارند. چون در جامعه سنتی کردستان دوره آشنایی (قبل از نامزدی) و حتی نامزدی کوتاه است، به همین خاطر بیشتر زوج ها با خصوصیات شخصیتی یکدیگر آشنایی پیدا نمی کنند. این عدم آشنایی باعث می شود که بعدها در فرآیند بعد از ازدواج به خصوصیات شخصیتی یکدیگر پی ببرند و اگر با هم سازگاری نداشته باشند، مشکل در رضایت زناشویی به وجود می آید. بنابراین، اگر در مراحل قبل از ازدواج و در هنگام مشاوره ازدواج به زوج ها آموزش داده شود که با یکدیگر به درستی آشنا شوند و خصوصیات شخصیتی آنها تعیین شود، راحت تر می توانند بعد از ازدواج با هم زندگی کنند.

معاون اجتماعی بهزیستی استان کردستان اعلام کرده است که رشد طلاق در استان کردستان در سال 1390 معادل ۳/۸ درصد بوده است. وی اظهار داشت طلاق در سال ۹۰، در کشور از رشد ۹/۱ درصدی برخوردار بوده است، در حالی که ۳/۸ درصد این طلاق ها مربوط به کردستان بوده است. وی همچنین اعلام کرده است که آمار ازدواج در کردستان ۱/۵ درصد رشد منفی دارد و جایگاه ۲۳ کشوری را دارد.

به استناد مراکز رسمی و مرکز آمار ایران (۱۳۹۰) علیرغم وضع قوانینی در جهت جلوگیری از فروپاشی خانواده و آموزش مسایل خانواده از طریق نظام آموزشی و رسانه های جمعی، در کل کشور طلاق روندی صعودی را طی نموده است.

آمارهای وقایع حیاتی سازمان ثبت احوال کشور (۱۳۹۰) نشان می دهند که کردستان رتبه ی ششم را در زمینه ی طلاق به خود اختصاص داده است. در استان کردستان در سال ۸۳ نسبت ازدواج به طلاق برابر با ۴۰/۸ بوده در حالیکه همین نسبت در سال ۸۹ به ۹۷/۵ رسیده است.

از جمله عللی که این سازمان برای دلایل افزایش طلاق اسم برده است، میتوان به موارد زیر اشاره کرد:

- کاهش قبح طلاق در افکار عمومی

- اعتیاد به مواد مخدر

- ازدواج در سنین پایین

- کوتاه بودن مدت زمان آشنایی

- عدم اشتغال زوج و یا زوجین

- اجباری بودن ازدواج و عدم علاقه درونی

با استناد به آمارهای سازمان اسناد کشور مشاهده گردید که میزان طلاق طی ۱۰ سال گذشته روند صعودی داشته است و عوامل متعددی در این امر دخیل بوده اند. بنابراین وجود پژوهش و برنامه ریزی جامع فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی برای مهار این آسیب اجتماعی ضروری و حیاتی است. زیرا زمانی که این آسیب اولین واحد اجتماع یعنی خانواده را در برگیرد، دامنه ی آن سایر واحدهای اجتماع را نیز در بر می گیرد و در برخی موارد عوارض جبران ناپذیری را به بار می آورد. برای جلوگیری از پدید آمدن این معضل لزوم دارد که پژوهشات دقیق و عمیق در این باره صورت گیرد و با توجه به نتایج تحقیقات برنامه های مناسب طراحی و اجرا شوند.

۴-۱- هدف های تحقیق :

هدف های کلی:

تعیین رابطه بین ویژگی های شخصیتی و رضایت زناشویی

هدف های فرعی:

۱. تعیین میزان رابطه بین عامل روان آزاده خویی و رضایت زناشویی

۲. تعیین میزان رابطه بین عامل برونگرایی و رضایت زناشویی

۳. تعیین میزان رابطه بین عامل سازگاری و رضایت زناشویی

۴. تعیین میزان رابطه بین عامل پذیرا بودن و رضایت زناشویی

۵. تعیین میزان رابطه بین عامل مسولیت پذیری و رضایت زناشویی

۶. تعیین میزان رابطه بین سن ازدواج و رضایت زناشویی

۵-۱- فرضیه ها:

فرضیه اصلی:

بین ویژگی های شخصیتی و رضایت زناشویی در دو گروه از زنانی که قبل از ۱۷ سالگی و بعد از ۲۵ سالگی ازدواج کرده اند تفاوت وجود دارد.

فرضیه های فرعی:

۱. بین عامل روان آزردہ خویی و رضایت زناشویی رابطه وجود دارد.
۲. بین عامل برون گرایی و رضایت زناشویی رابطه وجود دارد.
۳. بین عامل سازگاری و رضایت زناشویی رابطه وجود دارد.
۴. بین عامل مسولیت پذیری و رضایت زناشویی رابطه وجود دارد.
۵. بین عامل پذیرا بودن و رضایت زناشویی رابطه وجود دارد.
۶. بین سن ازدواج و رضایت زناشویی رابطه وجود دارد.

۱-۶- متغیرها :

متغیر پیش بین : ویژگی های شخصیتی و سن ازدواج

متغیر ملاک : رضایت زناشویی

تعریف متغیرها

تعریف مفهومی رضایت زناشویی: سینها^۱ و مکرجی^۲ (۲۰۰۵)، رضایت زناشویی را پیوندی دوستانه همراه با تفاهم و درک یکدیگر و تعادلی منطقی میان نیازهای مادی و معنوی همسران می دانند. رضایت زناشویی بنیادی ترین ستون سلامت روانی افراد در خانواده است که از عاملهای گوناگونی مانند وضع مالی، سن ازدواج، وضع کاری و.. اثر می پذیرد.

^۱- Sinha

^۲- Mukherjee

تعریف عملیاتی رضایت زناشویی: در این پژوهش میزان رضایت زناشویی نمره ای است که از اجرای پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ بدست می آید.

تعریف مفهومی ویژگی های شخصیتی: محققان به طور کلی معتقدند، ویژگی های شخصیتی، مجموعه پویا و سازمان یافته ای از خصوصیات است که به طرز منحصر به فردی بر شناخت و افکار، انگیزه ها و رفتار شخص در وضعیت های مختلف تأثیر می گذارد (رایکمن، ۲۰۰۸، ترجمه فیروزبخت، ۱۳۸۷).

تعریف عملیاتی ویژگی های شخصیتی : در این پژوهش میزان ویژگی های شخصیت نمره ای است که از اجرای پرسشنامه NEO-FFI بدست می آید.

تعریف مفهومی روان آزردده خویی: بعدی است که اساس آن را تجربه هیجانات نامطلوب و مزمن تشکیل می دهد. روان آزردگی، اضطراب، ناپایداری، مستعد تنیدگی بودن، نالایمنی شخصی، افسردگی و فقدان یا نارسا بودن سازگاری روان شناختی را در بر می گیرد (شولتز و شولتز، ۲۰۰۵، ترجمه سید محمدی، ۱۳۸۷).

تعریف عملیاتی روان آزردگی : نمره ای است که از مجموع سوالات شماره ۱-۶-۱۱-۱۶-۲۶-۳۱-۴۶-۵۱-۵۶، در آزمون شخصیتی NEO-FFI بدست می آید.

تعریف مفهومی برونگرایی: این عامل در بر گیرنده گستره وسیعی است که میزان انرژی فعال، برانگیخته بودن، اجتماع پذیری، گرایش پایدار به سوی اجتماعی بودن، جاه طلبی و فعال بودن و داشتن دوستان نزدیک و صمیمی را می سنجد (واتسون و همکاران، ۲۰۰۵).

تعریف عملیاتی برونگرایی: نمره ای است که از مجموع نمره های سوالات شماره ۲-۷-۱۲-۱۷-۲۲-۲۷-۳۲-۳۷-۴۷-۵۲-۵۷، در آزمون شخصیتی NEO-FFI بدست می آید.

تعریف مفهومی پذیرا بودن: این عامل با میزان گشودگی در برابر تجربه، تصویر پردازی، بازخوردهای آزادمنشانه و عدم تاکید بر آداب و رسوم مشخص می شود (گروسی فرشی، ۱۳۸۵).

تعریف عملیاتی پذیرا بودن : نمره ای است که از مجموع نمره های سوالات شماره ۳-۸-۱۳-۱۸-۲۳-۲۸-۳۳-۳۸-۴۳-۴۸-۵۳-۵۸، در آزمون شخصیتی NEO-FFI بدست می آید.

تعریف مفهومی سازگاری: میزان اعتماد در آشنایی، روحیه همکاری، دوست داشتنی بودن و اطمینان بین فردی را نشان می دهد (گروسی فرشی، ۱۳۸۵).

تعریف عملیاتی سازگاری : نمره ای است که از مجموع نمره های سوالات شماره ۴-۹-۱۴-۱۹-۲۹-۳۴-۳۹-۴۴-۴۹-۵۴-۵۹، در آزمون شخصیتی NEO-FFI بدست می آید.

تعریف مفهومی مسئولیت پذیری: احساس شایستگی، احساس وظیفه، نیاز به پیشرفت و سازماندهی را شامل می شود (رایکمن، ۲۰۰۸، ترجمه فیروزبخت، ۱۳۸۷).

تعریف عملیاتی مسئولیت پذیری: نمره ای است که از مجموع نمره های سوالات شماره ۵-۹-۱۵-۲۰-۲۵-۳۰-۳۵-۴۰-۴۵-۵۰-۵۵-۶۰، در آزمون شخصیتی NEO-FFI بدست می آید.